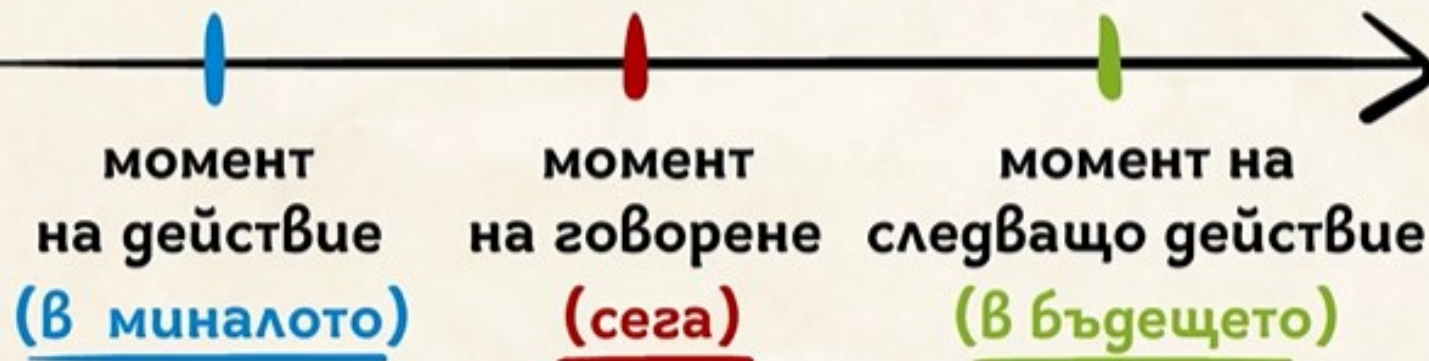

Кога се случва?

Прочетох книгата и утре ще ти я върна.

☞ **Глаголи от свършен вид**

Глаголи от несвършен вид ☞

да стана
да се обуя
да намеря
да купя
да дам

ставам
обувам се
намирам
купувам
давам

свършен вид

несвършен вид

несамостоятелно
сегашно времесамостоятелно
сегашно време

аз га купя

аз ти той

аз ти той

аз купувам

свършен вид

цялостно, приключено,
завършено действие

несвършен вид

продължително,
повтарящо се действие;
процес без край

минало
свършено време

несвършен вид

деепричастия

пиша - пиш~~ей~~ки; давам - дава~~й~~ки

отглаголни

съществителни

пиша - писа~~не~~, давам - дава~~не~~

сегашни деятелни

причастия

пиша - пише~~щ~~, давам - дава~~щ~~

свършен вид

деепричастия

каже~~й~~ки, купе~~й~~ки

отглаголни

съществителни

каже~~не~~, купе~~не~~

сегашни деятелни

причастия

каже~~щ~~, купе~~щ~~

започвам да пиша
спирам да купувам
продължавам да давам

~~започвам да кажа
продължавам да купя~~

свършен вид

несвършен вид

отрицателна форма за
повелително наклонение
във 2 л. ед.ч.

- Не пиши!
- Не давай!

свършен вид

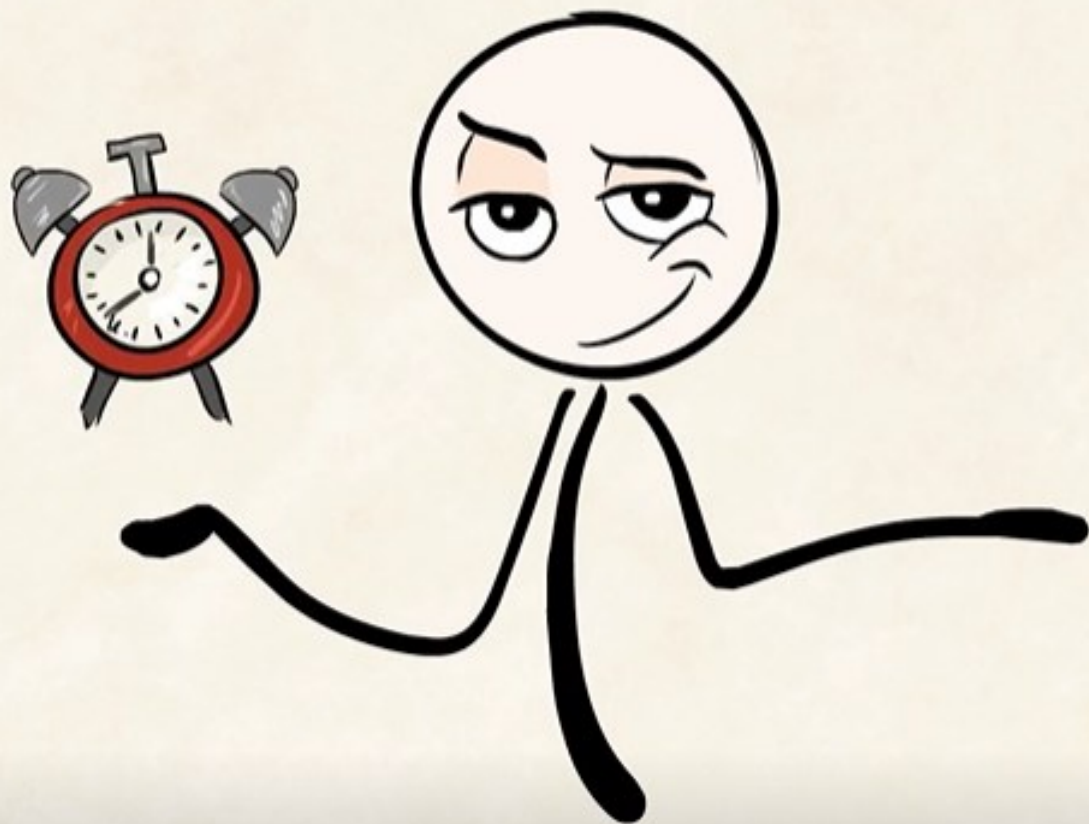
- Не кажи!
- Не купи!

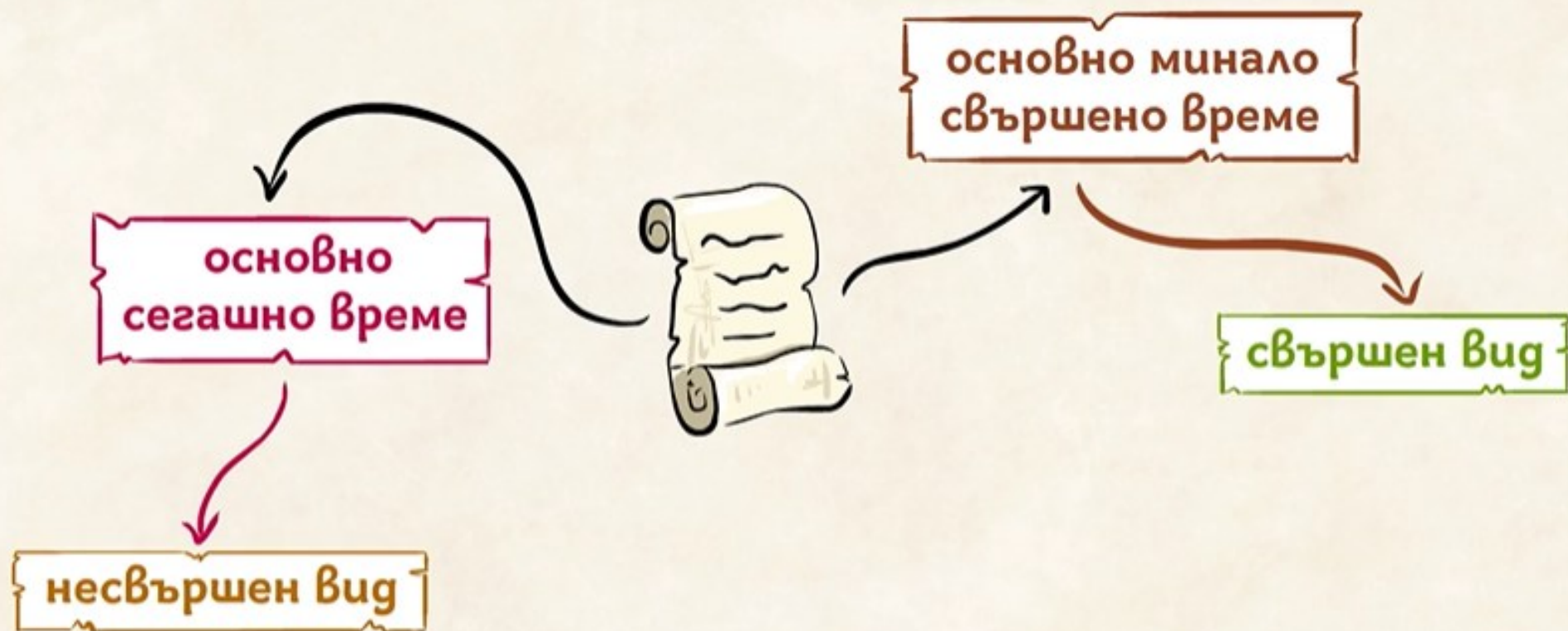
несвършен Bug**Какво правиш?**

- Чета, купувам, пиша, давам,
намирам, обувам се...

свършен Bug**Какво правиш?**

- ~~кажа, купя...~~

Bug

Всеки ден аз ставам в 7 часа, отивам в училище в 8 и поздравявам всички с „Добро утро“.

Всеки ден аз ставам в 7 часа, отиввам в училище в 8 и поздравявам всички с „Добро утро“.

- 1. геепричастия:** ставам - ставайки; поздравявам - поздравявайки
отглаголни съществителни: ставам - ставане, отивам - отиване
сегашни деятелни причастия: ставам - ставащ, отивам - отиващ
- 2. свързват се с фазовите глаголи:** започвам да поздравявам
- 3. могат да образуват отрицателна форма за повелително наклонение във 2 л. ед.ч.**
- Не ставай!; - Не отивай!; - Не поздравявай!
- 4. Какво правиш?** -ставам, отивам, поздравявам
- 5. Самостояно сегашно време:** аз ставам, ти отиваш, той поздравява

Вчера аз **станах** в 7 часа, отидох в училище в 8 и поздравих всички с „Добро утро“.

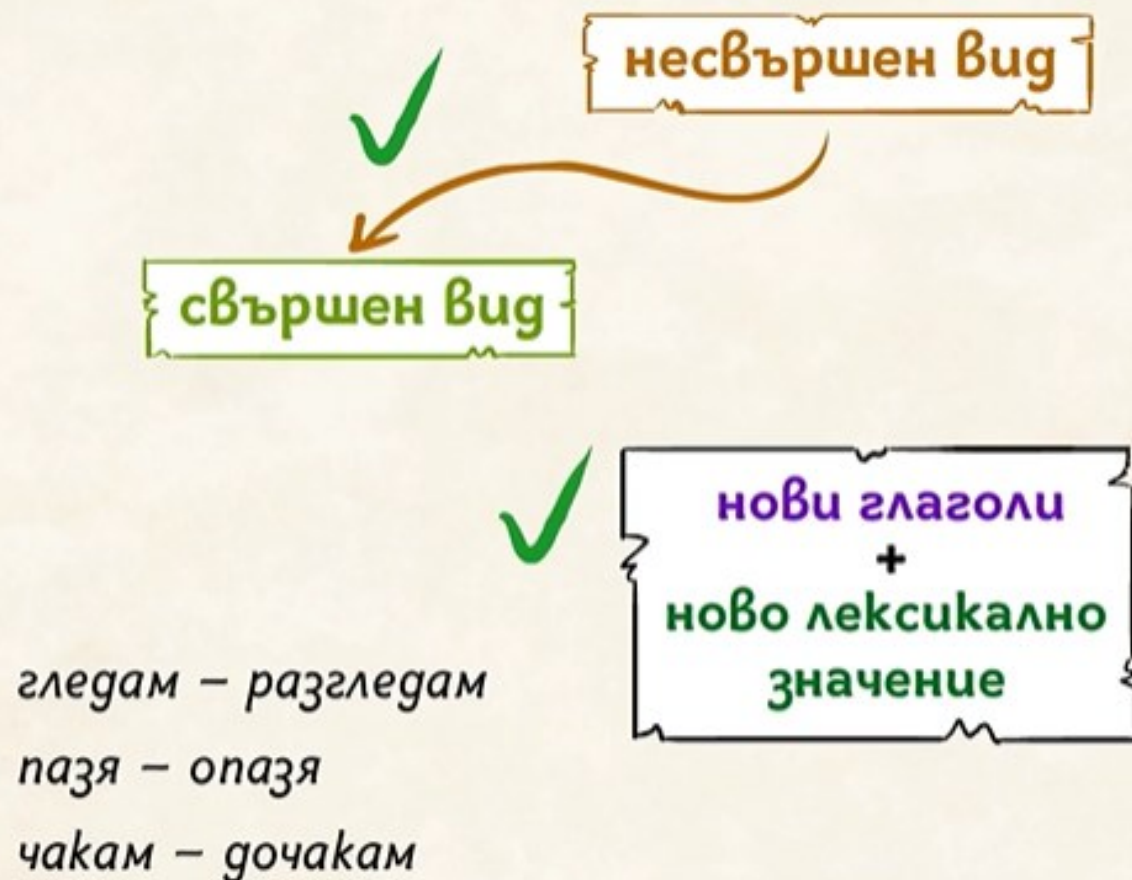
- X** ① **НЕ образуват**
геепричастия: *станах - станейки; отидох - отидейки*
отглаголни съществителни: *станах - станене, отидох - отидене*
сегашни деятелни причастия: *станах - станещ, отидох - отидещ*
- X** ② **НЕ се свързват с фазовите глаголи:**
започвам да стана, продължавам да отида
- X** ③ **НЕ могат да образуват отрицателна форма за повелително наклонение във 2 л. ед.ч.**
Не стани!; - Не отиди!; - Не поздравя!
- X** ④ **Какво правиш?:** *стана, отида, поздравя*
- X** ⑤ **НЕсамостоятелно сегашно време:** *аз да стана, ти да отидеш, той да поздравя*

- а(м) – родя – ражда**м**, платя – плаща**м**
- я(м) – хвърля – хвърля**м**
- ва(м) – кача – кач**вам** покажа – показ**вам**
- ава(м) – реша – реша**вам**
- ява(м) – даря – даря**вам**
- ува(м) – купя – купу**вам**

Тези наставки **не** променят лексикалното значение на глаголите, а служат само за промяна на глаголния вид от свършен в несвършен.

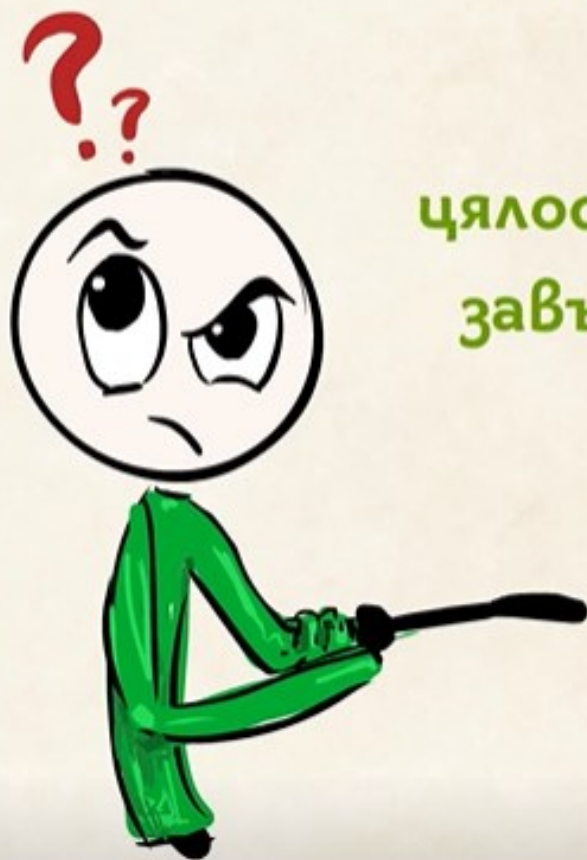

до-, за-, на-,
наг-, пре-,
прег-, про-

-н(а)

**наставки
представки**

свършен вид

цялостно, приключено,
завършено действие

несвършен вид

продължително,
повтарящо се действие;
процес без край

☞ Глаголи от свършен вид

да стана
да се обуя
да намеря
да купя
да дам

Глаголи от несвършен вид ☞

ставам
обувам се
намирам
купувам
давам

Попълнете изреченията с
подходящи по вид глаголи

заобичам

търсих

мислят

заобикна

излиза

измисляг

излезе

потърсих

За него само сестра му и майка му.

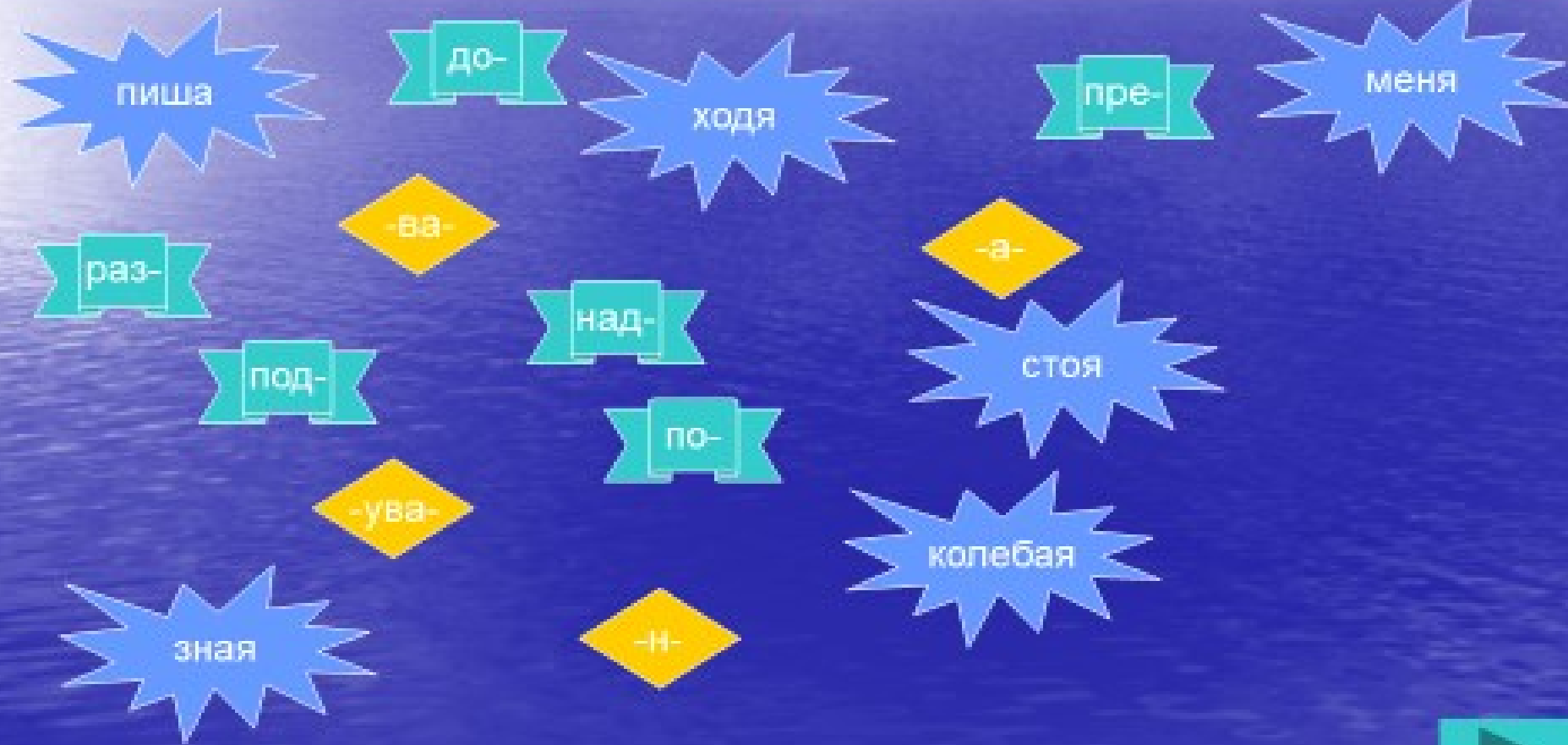
Той.....още преди да се съмне.

Никога няма дамерзавците.

Къде се изгуби този месец?.....те няколко пъти.

С посочените представки и наставки образувайте видови двойки от следните глаголи по примера:
чета-прчета-прочитам

Разпределете глаголите в двете колонки според вида им

Свършен вид

Несвършен вид

говоря

политам

долетя

нарисувам

пия

изпия

погълна

обичам

